

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: ПЕДАГОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Кульчицький В. Й.

Бібліографічний опис: Кульчицький В. Й. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: ПЕДАГОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ // Якість освіти в умовах змін: наукові пошуки, педагогічна практика та предметні методики : збірник матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Кам'янець-Подільський, 2026. С. 103–106.

Видавець: ГО «Педагогічна платформа “Якість освіти”»

Оригінальні сторінки у збірнику: 103–106

УДК 378.147:61:004.8

Кульчицький Віталій Йосипович,

*доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки вищої школи та суспільних дисциплін Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського
Міністерства охорони здоров'я України, м. Тернопіль, Україна*

Актуальність проблеми. Стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту та їх впровадження в охорону здоров'я потребують модернізації професійної підготовки майбутніх медичних працівників. Сучасний фахівець має поєднувати медичні знання з цифровою грамотністю, умінням працювати з медичними даними, критично оцінювати результати алгоритмів і приймати обґрунтовані клінічні рішення. Це зумовлює необхідність оновлення освітніх програм, методів навчання та інтеграції інноваційних технологій у медичну освіту. Використання інтелектуальних цифрових систем у медичній освіті відкриває нові можливості для персоналізації навчання, моделювання клінічних ситуацій, розвитку клінічного мислення та формування професійних компетентностей [2, с. 19–24]. Водночас інтеграція штучного інтелекту в освітній процес супроводжується низкою педагогічних викликів, пов'язаних із забезпеченням академічної доброчесності, розвитком критичного мислення, цифрової грамотності та етичної відповідальності майбутніх фахівців.

Мета тез – окреслити педагогічні можливості використання технологій штучного інтелекту у професійній підготовці майбутніх медичних працівників та визначити основні виклики, що потребують врахування під час організації освітнього процесу.

Основний виклад матеріалу. Штучний інтелект розширює дидактичний потенціал сучасної медичної освіти, створюючи нові можливості для підвищення якості, ефективності та персоналізації освітнього процесу. Завдяки використанню

інтелектуальних технологій стає можливим адаптувати навчальний контент відповідно до індивідуальних освітніх потреб, рівня підготовки, темпу засвоєння матеріалу та професійних інтересів здобувачів освіти. Системи на основі штучного інтелекту здатні аналізувати результати навчальної діяльності, визначати прогалини у знаннях і формувати персоналізовані рекомендації щодо подальшого опрацювання навчального матеріалу [1, с. 50–54].

Важливим напрямом застосування штучного інтелекту є автоматизація процесів оцінювання, що забезпечує оперативний аналіз навчальних досягнень, об'єктивність контролю та можливість надання індивідуального зворотного зв'язку. Використання генеративних моделей сприяє створенню інтерактивних навчальних матеріалів, мультимедійних ресурсів, адаптивних тестових завдань, віртуальних тренажерів і цифрових помічників, які підтримують самостійну навчальну діяльність здобувачів.

Особливого значення штучний інтелект набуває у підготовці майбутніх медичних фахівців через можливість моделювання реалістичних професійних ситуацій. Віртуальні клінічні кейси, симуляційні середовища та інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень дозволяють здобувачам освіти відпрацьовувати навички діагностики, клінічного мислення, комунікації з пацієнтами та вибору тактики лікування без ризику для реального хворого. Такі технології сприяють формуванню практичної компетентності, розвитку критичного мислення та підвищенню готовності майбутніх медичних працівників до роботи в умовах сучасної цифровізованої системи охорони здоров'я.

Водночас інтеграція штучного інтелекту в медичну освіту потребує дотримання принципів академічної доброчесності, етичності, прозорості використання цифрових інструментів і збереження провідної ролі викладача як організатора освітнього процесу та наставника. Таким чином, штучний інтелект виступає не заміною традиційних педагогічних підходів, а потужним інструментом їх удосконалення, що сприяє створенню більш гнучкої, інтерактивної та компетентісно орієнтованої моделі медичної освіти.

Використання генеративних моделей штучного інтелекту сприяє розвитку навичок аналізу клінічної інформації, формування професійних рішень, самостійної навчальної діяльності та рефлексії. Вони можуть бути ефективним інструментом моделювання клінічних ситуацій, пошуку й опрацювання навчальної інформації, а також підтримки індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти.

Разом з тим застосування технологій штучного інтелекту потребує педагогічного супроводу та формування навичок критичної оцінки отриманих результатів, перевірки достовірності інформації, дотримання принципів академічної доброчесності, конфіденційності медичних даних і професійної етики. Важливо, щоб здобувачі освіти усвідомлювали відповідальність за використання результатів, створених за допомогою генеративних моделей, та зберігали власну професійну й академічну автономність [3, с. 94–98]. Ефективність використання штучного інтелекту в підготовці майбутніх медичних працівників визначається його інтеграцією як допоміжного інструменту навчання, що сприяє розвитку

знань, аналітичних умінь і професійних компетентностей. При цьому штучний інтелект не має замінювати критичне мислення, клінічний аналіз і відповідальність фахівця, а лише розширювати можливості здобувача освіти у процесі професійної підготовки..

Практичне значення. Доцільним є використання сервісів штучного інтелекту для створення навчальних матеріалів, тестових завдань, клінічних сценаріїв, інтерактивних тренажерів, аналізу медичних випадків, організації самостійної роботи та надання персоналізованого зворотного зв'язку. Це сприяє підвищенню мотивації до навчання, розвитку клінічного мислення, інформаційно-цифрової компетентності та готовності майбутніх медичних працівників до використання сучасних цифрових технологій у професійній діяльності [4, с. 99-107].

Висновки. Отже, інтеграція технологій штучного інтелекту у професійну підготовку майбутніх медичних працівників є важливою умовою підвищення якості медичної освіти та розвитку професійних компетентностей. Заразом ефективність їх використання залежить від методично обґрунтованого впровадження, формування цифрової культури, критичного мислення, академічної доброчесності та етичної відповідальності здобувачів освіти. Перспективи подальших досліджень убачаємо у розробленні педагогічних моделей інтеграції штучного інтелекту в освітній процес закладів медичної освіти та критеріїв оцінювання ефективності його використання.

Список використаних джерел

1. Кравець Н. О., Климук Н. Я. Застосування алгоритму штучного інтелекту під час дослідження медичних зображень. Медична освіта. 2025. № 4. С. 50-54.
2. Олійник Н., Костерева Н. Штучний інтелект у сучасній медсестринській освіті. Медсестринство. 2026. № 2. С. 19-24.
3. Шевченко В. Г., Муравйов П. Т., Кравець К. В. Етика використання штучного інтелекту у вищій медичній освіті. Медична освіта. 2025. № 1. С. 94-98.
4. Шостакович-Корецька Л. Р., Копча В. С. Використання штучного інтелекту в клінічній медицині й наукових дослідженнях. Медична освіта. 2025. № 1. С. 99-107.